

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 854/25
21.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Зорице Јовановић, председника већа, Љиљане Стричевић и Драгиње Марић, чланова већа, у парници тужиоца АА, са местом рада у ..., чији је пуномоћник Ђорђе Шекуларац, адвокат из Београда, Краљице Наталије бр.21, против тужене Републике Србије - Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, Тимочка бр. 15, адреса за пријем писмена: Поштански фах бр. 2, 11105 Београд 7, ради исплате, одлучујући о изјављеној жалби тужене против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2596/24 од 30.10.2024. године, у седници већа одржаној 21.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 2596/24 од 30.10.2024. године у ставу један изреке и **ОДБИЈА СЕ**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу, са местом рада у ..., на име увећане зараде за прековремени рад, исплати, и то:

- за новембар 2018. године износ од 4.196,83 динара са законском затезном каматом почев од 21.11.2018. године,
- за децембар 2018. године износ од 1.099,17 динара са законском затезном каматом почев од 21.01.2019. године,
- за август 2019. године износ од 3.444,42 динара са законском затезном каматом почев од 21.09.2019. године,
- за октобар 2019. године износ од 5.216,55 динара са законском затезном каматом почев од 21.11.2019. године,
- за новембар 2019. године износ од 3.933,20 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2019. године,
- за децембар 2019. године, износ од 2.502,94 динара са законском затезном каматом почев од 21.01.2020. године,
- за јул 2020. године износ од 4.807,02 динара са законском затезном каматом

- почев од 21.08.2020. године,
- за август 2020. године износ од 10.529,66 динара са законском затезном каматом почев од 21.09.2020. године,
 - за месец октобар 2020. године износ од 11.307,42 динара са законском затезном каматом почев од 21.11.2020. године,
 - за месец новембар 2020. године износ од 9.213,45 динара са законском затезном каматом почев од 21.12.2020. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима, садржано у ставу три изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2596/24 од 30.10.2024. године, и **ОДБИЈА СЕ**, као неоснован, захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 203.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате, и обавезује се тужилац да туженој, на име накнаде парничних трошкова, исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби, у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака ове пресуде.

Образложење

Ставом један изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2596/24 од 30.10.2024. године обавезана је тужена да тужиоцу, на име увећане зараде за прековремени рад, исплати, за период од новембра 2018. године до новембра 2020. године, по наведеним месецима, новчане износе, у вредности и са каматом, као у њеном садржају

Ставом два изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу, на име увећане зараде за прековремени рад, исплати, за период од октобра 2019. године до јуна 2020. године, по наведеним месецима, новчане износе, у вредности и са каматом, као у њеном садржају.

Ставом три изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 203.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавила тужена, из свих разлога предвиђених чланом 373 Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Србије”, бр. 72/11), побијајући је у ставу један и три изреке.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, као другостепени суд, нашао:

-жалба је основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у побијаном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка, у том делу.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је био професионално војно лице, на служби у Решењем Војне поште ..., бр. 03-1/4385-1 од 03.03.2017.године, на дужности чувара у Војној пошти ..., са чином десетара, тужиоцу је одређен основни коефицијент према чину и дужности 0,89, по основу посебних услова службе у Војсци Србије додатни коефицијент у висини од 20% основног коефицијента, по основу навршених година рада у радном односу одређен додаток на плату у вредности од 1,2%, који ће се увећавати за 0,4% од плате за сваку следећу навршену годину рада у радном односу, и по основу посебних услова службе, а због тежине, карактера и трајања рада, додатни коефицијент у висини од 0,226 основног коефицијента. На основу економско-финансијског вештачења утврђено да је тужилац остварио прековремене сате, њихов број и вредност истих. Такође је утврђено да тужилац није поднео захтев надлежној војној јединици за коришћење слободних сати односно за признавање права на накнаду по основу прековременог рада.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, закључак је првостепеног суда да је тужбени захтев тужиоца, садржине наведене у ставу један изреке ожалбене пресуде, основан. Наиме, с обзиром да је тужилац у утуженом периоду остварио часове прековременог рада, а које му тужена није исплатила у вредностима које су утврђене у допунском налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке од 18.10.2022. године, па како до закључења расправе тужена није предочила доказе на околност да је тужилац по основу остварених сати прековременог рада користио слободне дане у складу са Правилником о платама професионалних припадника Војске Србије, нити да је извршена прерасподела радног времена, првостепени суд је нашао да је тужена у обавези да тужиоцу накнади разлику увећане плате коју потражује у овој парници. Ово из разлога што у ситуацији када тужена није омогућила тужиоцу коришћење слободних сати остварених прековременим радом, нити је тужена исплатила тужиоцу увећање зараде по наведеном основу, постоји основ одговорности тужене за штету коју проузрокују њени органи из члана 172 Закона о облигационим односима, налазећи и да наведено право мора да ужива непосредну правну заштиту у судском поступку, супротно наводима тужене која је, у одговору на тужбу и током поступку, истакла да тужилац није предузео све потребне радње ради остваривања права на накнаду за прековремени рад, нити је тужиоцу то право признато у управном поступку, решењем надлежног старешине.

Међутим, закључак ожалбене пресуде се не може прихвати, јер се заснива на погрешној примени материјалног права, због чега је ожалбена пресуда преиначена у ставу један изреке и тужбени захтев одбијен, као неоснован, као у ставу један изреке ове пресуде.

Наиме, у конкретном случају, тужилац није доставио доказе да је о његовим захтевима за признавање права на новчану накнаду по основу остварених часова прековременог рада, у периоду на који се његово потраживање односи, надлежни орган

тужене донео решење, да је против таквог решења, у случају да је негативно одлучено о његовом захтеву, поднео жалбу, да је о његовој жалби другостепени орган донео одлуку и да је остварио и судску заштиту пред Управним судом за поништај решења, односно коначног управног акта којим је негативно одлучено о његовом захтеву.

Одредбом члана 6 став 1 Закона о Војсци Србије ("Службени гласник РС", бр. 116/2007, са новелама) прописано је да су припадници Војске Србије војна лица и цивилна лица на служби у Војсци Србије.

Према одредби члана 141 став 1 истог закона ако законом или прописом донетим на основу закона није одређена надлежност другог лица, за решавање у управним стварима у првом степену стварно је надлежан старешина команде, јединице или установе Војске Србије на положају команданта бригаде или старешина њему равног или вишег положаја, а према ставу 2 тог члана начелник Генералштаба за решавање у управним стварима може одредити и старешину на положају команданта батаљона, њему равног или вишег положаја. Одредбом става 3 истог члана прописано да о жалби против решења старешине из ст. 1 и 2 овог члана решава старешина команде, јединице или установе Војске Србије непосредно претпостављен старешини који је донео првостепено решење.

Одредбом члана 34 Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије ("Службени војни лист", бр. 28/11) прописано је да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који по налогу надлежног старешине ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) припада сат и по слободно (став 1). Прековремени рад се тромесечно прерачунава у слободне сате које професионални припадник Војске Србије мора да искористи најкасније у року од 6 месеци од протекла тромесечја у којем их је остварио (став 2). Изузетно, професионалном припаднику Војске Србије који не може да искористи слободне сате због тога што природа послова радног места чешће захтева тако обиман прековремени рад, може да се исплати додатак за сваки сат прековременог рада који износи 26% вредности радног сата плате, уз претходно прибављену сагласност помоћника министра одбране за људске ресурсе (став 3). На основу одредбе члана 57 став 3 наведеног правилника, надлежни старешина решењем утврђује и додатке на плату (изузев додатака за ноћни рад и рад у дане празника који нису радни дани, а који се остварује на основу радне листе), накнаду плате, отпремнину, новчане награде и друга примања прописана овим правилником.

Закон о Војсци Србије, у одредби члана 85 став 1, прописује да за часове ноћног рада, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 83 овог закона, професионалном војном лицу увећава се плата. На основу одредбе члана 98 став 1 истог закона, професионално војно лице дужно је да ради дуже од пуног радног времена кад потребе службе то захтевају, уз писани налог надлежног старешине.

У конкретном случају, тужилац није подносио захтев надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада, а за остваривање права по основу прековременог рада било је неопходно да се тужилац обрати старешини војне јединице ради признавања и конкретизовања тог права односно утврђивања права на

слободне сате, као правила, или права на исплату увећане плате, што је изузетак за који је потребно утврдити испуњеност предвиђених услова (немогућност коришћења слободних сати због обимности прековременог рада и постојања сагласности министра одбране за исплату прековременог рада). У наведеном смислу пресуда Врховног суда Рев2 1304/24 од 15.05.2024. године.

Према наведеним прописима, о праву тужиоца на увећану плату за прековремени рад одлучује решењем надлежни старешина. Такав акт има својство управног акта, чија се судска контрола остварује у управном спору. Како тужилац за период на који се односи његово потраживање није предузео све потребне радње ради остваривања права на накнаду за прековремени рад, нити му је то право признато у управном поступку, решењем надлежног старешине, у конкретном случају, нема незаконитог, односно неправилног рада државних органа, службених лица, а тиме ни услова за грађанскоправну одговорност државе за накнаду штете у смислу одредбе члана 172 Закона о облигационим односима. Код изложеног, по налажењу овог суда, тужилац нема право на тражену исплату накнаде за прековремени рад у спорном периоду, због чега је је ожалбена пресуда преиначена у ставу један изреке и тужбени захтев одбијен, као неоснован.

Како тужилац није успео у спору, преиначено је и решење о парничним трошковима, садржано у ставу три изреке ожалбене пресуде, као у ставу два изреке ове пресуде (решење), применом одредаба чл. 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, на основу овлашћења из члана 165 став 2 Закона о парничном поступку, и туженој су признати трошкови, и то: за састав одговора на тужбу, у износу од 9.000,00 динара, и за састав поднеска од 12.05.2022. године, у износу од 9.000,00 динара, који су одмерени применом Адвокатске тарифе, у границама захтева, а одбијен је захтев тужиоца за накнаду парничних трошкова.

Код изложеног, тужилац је обавезан да туженој накнади и трошкове другостепеног поступка, и туженој су признати трошкови за састав жалбе, у износу од 18.000,00 динара, применом одредаба чл. 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, на основу овлашћења из члана 165 став 2 Закона о парничном поступку, који су одмерени применом Адвокатске тарифе, у границама захтева.

Из наведених разлога, на основу члана 394 тачка 4 и члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Зорица Јовановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**